



## ROZSUDOK

### V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: **M. Š.**, bytom J., *zastúpený: JUDr. R. B., advokát so sídlom N.*, proti žalovanému: **Národný inšpektorát práce**, so sídlom Masarykova č. 10, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S/2007/03172-2.1 zo dňa 13.12.2007, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/10/2008-43 zo dňa 29.05.2009, takto

#### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/10/2008-43 zo dňa 29. mája 2009 **m e n í** tak, že **žalobu z a m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

#### O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom č.k. 3S/10/2008-43 zo dňa 29.05.2009 zrušil rozhodnutie žalovaného č. S/2007/03172-2.1 zo dňa 13.12.2007 podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný rozhodnutím č. S/2007/03172-2.1 zo dňa 13.12.2007 odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. 86/07/O zo dňa 28.09.2007, ktorým uložil podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zák.č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene

a doplnení zák.č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 125/2006 Z.z.) pokutu vo výške 100 000,-- Sk za porušenie predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 2 zák.č. 125/2006 Z.z., konkrétne § 6 ods. 1 písm. i/ zák.č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 124/2006 Z.z.) v nadväznosti na § 7 písm. b/ nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko (ďalej len nariadenie vlády č. 396/2006 Z.z.), ďalej § 6 ods. 1 písm. d/ zák.č. 124/2006 Z.z. v nadväznosti na § 8 ods. 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z. a body 5.1 a 5.2 oddielu II. časti B prílohy č. 3 k tomuto nariadeniu.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že aj keď je nepochybné, že podľa § 6 ods. 1 písm. i/ zák.č. 124/2006 Z.z. je zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný určovať bezpečné pracovné postupy, správne orgány sa nezaoberali námietkou žalobcu uvedenou nielen v žalobe, ale aj vo vyjadrení k protokolu zo dňa 06.07.2007, či vo vyjadrení k návrhu na postih zo dňa 07.09.2007, kde opakovane dôvodil tým, že povereným zamestnancom p. T. a M. dal pokyn a poučil ich, že uvedené práce môžu vykonávať len zo závesnej plošiny, nesmú vychádzať na loggiu, obsluhu závesnej plošiny môže vykonávať len zamestnanec p. T. a pracovné postupy môžu vykonávať spoločne. Zistenie týchto skutočností je významné aj s poukazom na § 8 ods. 1 písm. a/ prílohy č. 3, oddiel II., body 5.1 a 5.2 nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z.

Prvostupňový správny orgán pochybil aj v tom, že nevenoval náležitú pozornosť dôslednému zisťovaniu, ako k pracovnému úrazu došlo, v akom rozsahu boli pracovníci vykonávajúci ukladanie dlažby a soklov na loggiách oboznámení s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a aký konkrétny pracovný postup bol pre tento druh prác žalobcom ako zamestnávateľom určený (výsledok zistení musí byť zrejmý z rozhodnutí správnych orgánov). Ak platí že p. M. bol poučený tak ako to tvrdí žalobca v žalobe a vo svojich vyjadreniach, a aj napriek poučeniu svojvoľne opustil závesnú plošinu a pracoval na loggii odkiaľ spadol, správny orgán vôbec nevyhodnotil ako žalobca porušil povinnosť zabezpečiť bezpečný pracovný postup a vo vzťahu k vyššie citovanej prílohe č. 3, oddiel II., bod 5.1 a 5.2 sa nezaoberal ani ďalšou námietkou žalobcu, že vykonávanie prác (ukladanie dlažby a soklov na loggiách) bolo určené zo závesnej plošiny, ktorá je certifikovaným výrobkom opatreným bezpečnostným zábradlím, a preto pri rešpektovaní základných zásad bezpečnosti pri práci, s ktorými boli podľa žalobcu zamestnanci uzrozumení, neexistuje žiadne riziko pádu z tohto zariadenia.

Ak na základe takto zisteného skutkového stavu vydal prvostupňový správny orgán rozhodnutie o uložení pokuty a žalovaný aj napriek povinnosti upravenej v § 59 ods. 1 zákona o správnom konaní (preskúmať rozhodnutie v celom rozsahu) prvostupňové rozhodnutie potvrdil, sú rozhodnutia nezákonné, lebo vychádzajú z nedostatočne zisteného skutkového stavu a sú pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť nepreskúmateľné.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, v ktorom nesúhlasil s tvrdením krajského súdu, že zistený skutkový stav je nedostačujúci na posúdenie veci a rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Uviedol, že pre rozhodnutie je spomedzi skutkových zistení podstatná tá skutočnosť, či bolo možné klásť dlažbu zo závesnej plošiny, a teda či bol určený bezpečný pracovný postup, resp. či určený pracovný postup bol bezpečný. Pre posúdenie tejto skutočnosti je rozhodujúce, aká bola vzdialenosť lávky a miesta, kde bolo potrebné uložiť dlažbu. V protokole aj v rozhodnutí je uvedené, že šlo o vzdialenosť 40 – 60 cm, čo žalobca nikdy nespochybnil. Tieto vzdialenosti sú uvedené aj v zápisnici o obhliadke miesta činu zo dňa 10.05.2007 vypracovanej OR PZ v Michalovciach.

Krajský súd vo viacerých bodoch odôvodnenia nesprávne vykladá povinnosť uvedenú v § 6 ods. 1 písm. i/ zák.č. 124/2006 Z.z. Povinnosť určiť bezpečný pracovný postup zužuje na povinnosť určiť pracovný postup. Vzhľadom k skutkovým zisteniam uvedeným vyššie, však tento pracovný postup, ktorý určil zamestnávateľ nebol bezpečný, a teda došlo k porušeniu § 6 ods. 1 písm. i/ zák.č. 124/2006 Z.z.

Správny orgán sa dôsledne zaoberal a vysporiadal s tvrdením žalobcu, že zamestnancom prikázal práce vykonávať len zo závesnej plošiny a zakázal im vychádzať na loggiu. Samotný žalobca v podaní informácie zo dňa 11.05.2007 uviedol, že sokel pri dverách zamestnanci pravdepodobne kládli z chodby. Pán T. 25.05.2007 uviedol, že sa stávalo, že sokle kládli zamestnanci z chodby. Toto spochybňuje tvrdenie žalobcu, že im stanovil, že ukladať dlažbu a sokle môžu len zo závesnej lávky.

Z podania informácie žalobcu a pána T. zo dňa 25.05.2007 je pri tom zrejmé, že keď sa závesná lávka nechávala na vrchnom poschodí, zamestnanci z nej vychádzali na loggiu a ráno do nej nastupovali z loggie a to tak, že podlaha lávky bola na úrovni loggie. Rovnako tak v deň úrazu pán T. vystúpil z lávky na loggiu, aby šiel po materiál. V čase, keď žalobca prišiel po pána T. bola plošina vo výške cca 8,5 m nad zemou a v nej samotný nebohý M.. Nakoľko nebohý M. nemohol obsluhovať závesnú plošinu bolo zrejmé, že aj naspäť musí pán T. prejsť cez nezabezpečenú loggiu. Z toho ako aj z vyjadrení žalobcu a pána T. zo dňa 25.05.2007 vyplýva, že žalobca mal vedomosť o tom, že zamestnanci vystupujú z lávky na loggiu, hoci neboli zabezpečení proti pádu.

Postih sa ukladá nie za pracovný úraz, ale za porušenie predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zodpovednosť za správny delikt je – na rozdiel od zodpovednosti trestnoprávnej – objektívna. Správny orgán by mohol pristúpiť k postihu aj v prípade, ak by k úrazu nedošlo, a to ak by zistil, že zamestnávateľ nestanovil bezpečný pracovný postup. Nie je pravdou, že by správny orgán nezistil, resp. nezaoberal sa tým, aký konkrétny pracovný postup bol pre tento druh prác žalobcom ako zamestnávateľom určený. Zo spisu aj z rozhodnutia je zrejmé, aký pracovný postup žalobca určil. Pokuta sa ukladá za to, že takto určený pracovný postup nebol bezpečný, nakoľko z dôvodu veľkej vzdialenosti nebolo možné dlažbu ukladať týmto spôsobom. Žalobca, ako to vyplýva z jeho tvrdenia akceptoval, že sokle sa robia z chodby. Skutočnosť, že neexistuje riziko pádu

z plošiny je irelevantná, a to z dôvodu, že uvedené práce sa z plošiny nedali vykonávať. Zamestnanci ich vykonávali buď z chodby alebo ako nebohý M. priamo z loggie.

Žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/10/2008-43 zo dňa 29.05.2009 zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že žalobca ako zamestnávateľ bol povinný určiť pri pokládke dlažby a soklov bezpečný pracovný postup, čo aj žalobca splnil. Žalobca zvolil vykonanie pokládky dlažby zo závesnej plošiny presne tak, ako to predpokladá § 8 ods. 1 písm. a/ v spojení s prílohou č. 3, odd. II., body 5.1 a 5.2 nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z. Uvedené zariadenie je certifikovaným výrobkom na prácu vo výškach, je opatrené bezpečnostným zábradlím a pri minimálnom dodržiavaní bezpečnostných predpisov nie je možné, aby zamestnanec z takejto plošiny vypadol. Obdobne to platí aj v prípade, že závesná plošina je vzdialená od steny 40 cm, pri hĺbke balkóna 60 cm. Postup pri pokládke dlažby za týchto podmienok a zo závesnej plošiny s bezpečnostným zábradlím je v stavebníctve úplne bežným a obvyklým spôsobom ukladania dlažby na loggiách obytných domov, nie je nijakým spôsobom nebezpečným, keďže zamestnanec je proti pádu chránený práve opatreným bezpečnostným zábradlím. Vzdialenosť 1 meter od závesnej plošiny k najhlbšiemu bodu loggie nie je žiadnou nebezpečnou vzdialenosťou, ktorá by mohla spôsobiť pád zamestnanca zo závesnej plošiny. Pád je v danom prípade úplne vylúčený, keďže bezpečnostné zábradlie takýto pád znemožňuje. Z praktického hľadiska ani nemôže byť závesná plošina umiestnená bližšie k fasáde budovy (bytového domu), keďže pohybom závesnej plošiny by dochádzalo k poškodeniu fasády. Budova v celej svojej výške vykazuje rozmerové rozdiely, t.j. napr. na 1. poschodí je vzdialenosť závesnej plošiny od fasády budovy 20 cm, ale napr. na 4. poschodí to môže predstavovať 10 cm a menej.

Zamestnanci žalobcu (p. T. a neb. p. M.) boli riadne poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ako i o tom, že dané práce môžu vykonávať len zo závesnej plošiny. Je potrebné odlišiť určenie bezpečného pracovného postupu žalobcom ako zamestnávateľom a jeho zámerné nerešpektovanie zo strany zamestnancov. Pokiaľ zamestnanec nerešpektuje pokyny žalobcu ako zamestnávateľa, svojvoľne porušuje zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nie je možné, aby za takéto konanie bol postihovaný jeho zamestnávateľ. Určený pracovný postup je bezpečný len do tej miery, pokiaľ zamestnanec dodržiava pokyny a poučenia zamestnávateľa o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia žalovaného ako i prvostupňového správneho orgánu pokuta vo výške 100 000,-- Sk bola uložená preto, že v príčinnej súvislosti s porušením právnych predpisov došlo k závažnému pracovnému úrazu – smrti zamestnanca. Práve táto okolnosť mala byť aj hlavným merítkom pre určenie konkrétnej výšky uloženej pokuty.

Žalovaný správny orgán počas celého predchádzajúceho konania neuviedol jediný dôkaz o tom, aby v príčinnej súvislosti s ním vytýkaným porušením právnych predpisov došlo k následku – smrti zamestnanca.

Žalovaný správny orgán dokonca v samotnom odvolaní uvádza, že neb. p. M. spadol z loggie bytového domu, kde pracoval a to aj napriek tomu, že neexistuje žiadny svedok, ktorý by takéto ním tvrdené skutočnosti mohol potvrdiť. Je evidentné, že vychádzal iba z ničím nepodloženej domnienky.

Aj keby skutočne zo strany žalobcu došlo k porušeniu predpisov o zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, táto skutočnosť by ešte nezakladala nevyvrátiteľnú domnienku, že závažný pracovný úraz zamestnanca žalobcu nastal práve v príčinnej súvislosti s takýmto porušením predpisov.

Žalobca navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/10/2008-43 zo dňa 29.05.2009.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom podľa § 250ja ods. 2 veta druhá O.s.p. nariadil pojednávanie, vypočul prítomnú pracovníčku žalovaného a podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p. rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/10/2008-43 zo dňa 29.05.2009 zmenil tak, že žalobu zamietol. Odvolací súd pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí sa na pojednávanie ospravedlnili a nevyužili tak možnosť, ktorú im odvolací súd poskytol na objasnenie veci.

Z predloženého administratívneho spisu najvyšší súd zistil tento stav veci: dňa 10.05.2007 neb. J. M. pracoval spolu s P. T. na stavbe „Zateplenie bytového domu na ul. O.“. V daný deň mali kompletizovať dlažbu na loggiách, z ktorých boli odstránené zábradlia. P. T. vyšiel na najvyššie poschodie po plošinu, do ktorej vošiel cez loggiu a zišiel s ňou dole na úroveň zábradlia pri zadnom vstupe. Na plošinu si nanosili materiál a náradie a vyšli na najvyššie piate medzипoschodie. Plošinu obsluhoval P. T.. Spolu skompletizovali dlažbu na piatom a štvrtom medzипoschodí. Na treťom medzипoschodí položili sokle na boky a čelá loggie, bolo potrebné ešte položiť sokle pri dverách. Keďže potrebovali doplniť materiál, **P. T. vystúpil z plošiny na loggiu a po schodoch bytového domu šiel po materiál. Neb. M. ostal na plošine sám. P. T. stretol žalobcu, ktorý ho odviezol autom na iné pracovisko.** Keď sa žalobca vrátil približne o 10-20 minút, neb. M. ležal na zemi v kaluži krvi. V znaleckom posudku č. 34/2007 a č. 36/2007 znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo MUDr. F. D. a MUDr. S. M. sa uvádza, že išlo o násilnú smrť – šok po úraze a krvácaní pri mnohopočetných poraneniach hlavy, trupu a končatín nezlučiteľných so životom, najpravdepodobnejšie po náhodnom páde z tretieho medzипoschodia, po stupňovitom páde s kontaktom pracovnej plošiny a následnom páde na asfaltový chodník. V danom prípade nie je priamy svedok pádu neb. M.

Inšpektorát práce Košice rozhodnutím č. 86/07/O zo dňa 28.09.2007 uložil žalobcovi pokutu za porušenie § 6 ods. 1 písm. i/ zák.č. 124/2006 Z.z. v nadväznosti na § 7 písm. b/ nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z., ktoré porušil tým, že ako zamestnávateľ neurčil zamestnancom bezpečný pracovný postup uloženia dlažby a soklov na medzipodlažné loggie (ukladanie dlažby a soklov mali vykonávať zo závesnej plošiny). Nezohľadnil pritom vzdialenosť závesnej plošiny od rímsy (40 cm) a od vnútornej steny loggie (100 cm). Ďalej mu uložil pokutu za porušenie § 6 ods. 1 písm. d/ zák.č. 124/2006 Z.z. v nadväznosti na § 8 ods. 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z. a body 5.1 a 5.2 oddielu II. časti B prílohy č. 3 k tomuto nariadeniu, ktoré porušil tým, že ako zamestnávateľ nezabezpečil, aby pracovisko, na ktorom pracoval neb. M., bolo zabezpečené proti pádu z výšky.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že pracovný postup ukladania a lepenia soklov na jednotlivé loggie zo závesnej plošiny, ktorý určil zamestnávateľ, nebol bezpečný. Zamestnávateľ pri stanovení pracovného postupu nezohľadnil vzdialenosť závesnej plošiny od stien, na ktoré sa mala dlažba pokladať. **Určené práce sa nedali bezpečne vykonávať zo závesnej plošiny. Ani postihnutý teda nevedel tieto práce vykonávať zo závesnej plošiny, na ktorej ho pred úrazom vo výške cca 850 cm ponechali samého, aj keď šlo o zamestnanca pracujúceho u žalobcu prvý deň a bez odbornej spôsobilosti na obsluhu závesnej plošiny.**

Pri rozhodovaní o výške pokuty prihliadol na závažnosť vyššie uvedených porušení právnych predpisov, počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa, ako aj na následok, ktorým bol závažný pracovný úraz.

Žalovaný rozhodnutím č. S/2007/03172-2.1 zo dňa 13.12.2007 podľa § 59 ods. 2 zák.č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. 86/07/O zo dňa 28.09.2007.

Najvyšší súd sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že rozhodnutie žalovaného aj prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Z administratívneho spisu podľa senátu odvolacieho súdu vyplýva, že zamestnanci žalobcu sa zúčastnili školenia týkajúceho sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zamestnávateľom boli poučení, že *dané činnosti môžu vykonávať len zo závesnej plošiny, nesmú vychádzať na loggiu, obsluhu závesnej plošiny môže vykonávať len zamestnanec pán P. T. a pracovné postupy môžu vykonávať len spoločne.* Teda je zrejmé, aký pracovný postup určil žalobca ako zamestnávateľ svojim zamestnancom.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 2 zák.č. 125/2006 Z.z. inšpekcia práce je dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia.

Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len zákon č. 125/2006 Z.z. inšpektorát práce je oprávnený uložiť pokutu zamestnávateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona, z predpisov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a/ alebo za porušenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv až do 1 000 000,-- Sk, a ak v dôsledku tohto porušenia došlo k smrteľnému pracovnému úrazu zamestnanca najmenej 100 000,-- Sk; za nesplnenie povinnosti uloženej podľa § 12 ods. 2 písm. b/ až i/ možno pokutu zvýšiť až na dvojnásobok.

Podľa § 19 ods. 2 zák.č. 125/2006 Z.z. pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa prerokovania protokolu o výsledku inšpekcie práce a najneskôr do troch rokov odo dňa, keď bola porušená povinnosť.

Podľa § 19 ods. 4 zák.č. 125/2006 Z.z. inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odseku 1 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri ukladaní výšky pokuty prihliada najmä na

- a) závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,
- b) počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,
- c) skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,
- d) opakované zistenie toho istého nedostatku.

Podľa § 6 ods. 1 písm. i/ zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len zákon č. 124/2006 Z.z., *zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný určovať bezpečné pracovné postupy.*

Podľa § 6 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko koordináciu plnenia úloh pri realizácii prác na stavenisku z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje koordinátor bezpečnosti poverený podľa § 3 ods. 1, ktorým môže byť fyzická osoba oprávnená na výkon činnosti stavby vedúceho, 4) fyzická osoba oprávnená na výkon stavebného dozoru 4) alebo autorizovaný bezpečnostný technik. Fyzická osoba oprávnená na výkon činnosti stavbyvedúceho nesmie byť koordinátorom bezpečnosti na stavenisku, na ktorom vykonáva činnosť stavbyvedúceho.

Podľa § 6 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, koordinácia podľa odseku 1 zahŕňa

- a) uplatňovanie všeobecných zásad prevencie a požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri

1. technických alebo organizačných riešeniach, na základe ktorých sa plánujú práce, ktoré sa budú vykonávať súčasne alebo budú na seba nadväzovať,
  2. určovaní času trvania jednotlivých prác alebo ich etáp,
- b) plnenie príslušných požiadaviek tak, aby zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom,
1. uplatňovali zodpovedajúcim spôsobom všeobecné zásady ustanovené v § 7,
  2. dodržiavali plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vypracovaný podľa § 5 ods. 2 písm. b/,
- c) úpravy plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa § 5 ods. 2 písm. b/ a podkladu podľa § 5 ods. 2 písm. c/, ktoré budú zohľadňovať postup prác so zreteľom na zmeny v priebehu prác,
- d) spoluprácu medzi zamestnávateľmi na stavenisku, najmä ak pracujú na spoločnom pracovisku a ak ich činnosť na pracovisku na seba nadväzuje, usmerňovanie práce so zreteľom na ochranu zamestnancov, na prevenciu vzniku úrazov a iného ohrozenia zdravia, na vzájomné informovanie a zapojenie fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, do tohto procesu, ak je to potrebné,
- e) opatrenia na kontrolu správneho uplatňovania pracovných postupov,
- f) zabezpečenie vstupu na stavenisko len osobám, ktoré tam plnia pracovné povinnosti.

Podľa § 7 písm. b/ nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z. **počas realizácie prác zamestnávateľ** a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, *sú povinní zabezpečovať plnenie požiadaviek na zaistenie zabezpečenie a ochrany zdravia pri práci vrátane všeobecných zásad prevencie s prihliadnutím najmä na umiestnenie pracoviska, jeho prístupnosť, určenie komunikácií alebo priestorov na priechod a pohyb zamestnancov a na prejazd a pohyb pracovných prostriedkov.*

Podľa § 8 ods. 1 nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z. zamestnávateľ na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku v súlade s požiadavkami podľa § 6

- a) prijíma opatrenia, najmä pri plnení všeobecných zásad podľa § 7, v súlade s bezpečnostnými a zdravotnými požiadavkami na stavenisko uvedenými v prílohe č. 3,
- b) zohľadňuje usmernenia koordinátora bezpečnosti.

Podľa bodu 5 oddielu II časti B prílohy č. 3 nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z.

- 5.1 Pádu z výšky sa musí zabrániť technickými opatreniami, predovšetkým pevným a dostatočne vysokým zábradlím, ktoré musí mať aspoň zarážku pri podlahe, držadlo pre ruky (madlo) a strednú výstuhu, alebo iným rovnocenným riešením.
- 5.2 Práce vo výškach je možné vykonávať len vtedy, ak sa použijú vhodné prostriedky kolektívneho zabezpečenia, napríklad zábradlia, plošiny alebo záchytné siete.

Ak povaha prác neumožňuje použiť tieto zariadenia, musia sa poskytnúť vhodné prostriedky umožňujúce prístup a musia sa použiť prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu.

Z administratívneho spisu (zápisnice o podaní informácie p. T. zo dňa 25.05.2007, zápisnice o podaní informácie žalobcom zo dňa 25.05.2007 a zo dňa 11.05.2007) vyplýva, že zamestnanci žalobcu vystupovali z plošiny na balkóny, ďalej že na loggiách kládli dlažbu pri dverách z chodby, pričom z loggií boli odstránené zábradlia. Zamestnanci neboli žiadnym iným spôsobom zabezpečení proti pádu z výšky, teda neboli splnené ani minimálne bezpečnostné požiadavky na stavenisko v zmysle bodu 5.2 oddielu II časti B prílohy č. 3 nariadenia vlády č. 396/2006 Z.z. Navyiac samotný žalobca porušil stanovený bezpečný postup znejúci: „... dané činnosti môžu vykonávať zamestnanci len zo závesnej plošiny, nesmú vychádzať na loggiu, **obsľuhu závesnej plošiny môže vykonávať len zamestnanec pán P. T. a pracovné postupy môžu vykonávať len spoločne ...**“, keď podľa výpovede svedka T., pracovníka žalobcu, bezprostredne pred zranením nebohého M., sa stalo nasledovné: „... keďže sme potrebovali doplniť materiál, **T. vystúpil z plošiny na loggiu a po schodoch bytového domu šiel po materiál. Neboh. M. ostal na plošine sám. T. stretol žalobcu, ktorý ho odviezol autom na iné pracovisko. Keď sa žalobca vrátil približne o 10-20 minút, neb. M. ležal na zemi v kaluži krvi.**

Poukazujúc na uvedené skutkové zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutia žalovaného ako i rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. 86/07/O zo dňa 28.09.2007 sú zákonné, keďže žalobca porušil zákonnú povinnosť o určení bezpečného pracovného postupu a sám navrhnutý postup porušil, keď nezabezpečil pracovisko, na ktorom zostal pracovať samotný nebohý J. M., proti pádu z výšky, či už vhodnými prostriedkami kolektívneho zabezpečenia alebo prostriedkami osobného zabezpečenia proti pádu.

Z uvedených dôvodov rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/10/2008-43 zo dňa 29. mája 2009 senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zmenil tak, že žalobu zamietol podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 250ja ods.3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci, nepriznal právo na náhradu trov konania.

**Poučenie:** Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 09. septembra 2010

**JUDr. Jana Zemková, PhD., v.r.**  
predsedníčka senátu

za správnosť vyhotovenia:  
Alena Augustiňáková